

GGD Gelderland-Zuid
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen

Behandeld door
Erik Mulder

Doorkiesnummer +31345728714

Erik.Mulder@WestBetuwe.nl

Datum 30 januari 2024

Kenmerk GZDGWB/

Pagina 1 van 5

Onderwerp Kaderbrief 2024 GGD Gelderland-Zuid

Geacht bestuur,

Op 30 januari 2024 heeft onze gemeenteraad de kadernota 2025 GGD besproken. Wij hebben besloten voor de kadernota 2025 een inhoudelijke zienswijze in te dienen ten aanzien van de financiële situatie van gemeenten, nieuw beleid, loon- en prijsindexatie en de samenwerking op de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen.

Financiële situatie van gemeenten

Wij zien onze gemeente de komende jaren geconfronteerd met grote uitdagingen. Een veelheid aan taken en maatschappelijke opgaven vragen om onze inzet, terwijl we te maken hebben met een knellend financieel middelenkader. Naast macro-economische ontwikkelingen als de stijgende rente en de hoge inflatie, staan onze financiën onder druk als gevolg van het huidige Rijksbeleid met betrekking tot de financiering van gemeenten vanaf 2026. De VNG heeft berekend dat gemeenten vanaf het inmiddels als 'ravijnjaar' bekend staande jaar 2026 geconfronteerd worden met een structurele korting van ongeveer 3 miljard euro per jaar. Het Rijk en de VNG zijn hierover nog in gesprek, maar bij ongewijzigd beleid ontkomen wij er niet aan om op lokaal niveau scherpe keuzes te maken zodat onze uitgaven in lijn blijven met de beschikbare financiële middelen. In dit kader doen wij nadrukkelijk ook een beroep op onze verbonden partijen. Regionaal hebben de portefeuillehouders financiën het initiatief genomen om met de acht Rivierenland gemeenten tot gezamenlijke kaderstelling te komen voor de gemeenschappelijke regelingen, aan de voorkant van de nieuwe P&C-cyclus voor 2025. Als uitvloeisel van dit initiatief heeft het college van West Betuwe besloten om de gemeenschappelijke regelingen een brief te sturen met daarin de kaders die het college graag gehanteerd zouden zien worden in de kadernota's voor 2025.

Vanzelfsprekend gaan wij er vanuit dat uw gemeenschappelijke regeling streeft naar een kwalitatief goede dienstverlening tegen zo laag mogelijke lasten voor onze inwoners. Bij de behandeling van uw begroting zullen wij hier nadrukkelijk ook op toezien.

Nieuw beleid

We zien in onze begroting en meerjarenraming voor de komende jaren geen ruimte voor structurele beleidsintensiveringen. In het verlengde hiervan vragen wij onze gemeenschappelijke regelingen om terughoudend om te gaan met voorstellen voor nieuw beleid. Daarbij hanteren wij het principe "Nee, tenzij...".

Nieuw beleid dat niet is opgenomen in de kaderbrief zullen wij in principe in de begroting niet honoreren. Wellicht ten overvloede: Bovenstaande geldt ook voor nieuw nieuwe beleidsvoornemens waarvoor dekking gevonden kan worden binnen uw begroting en meerjarenraming.

Loon- en prijsindexatie

Wij gaan ervan uit dat u realistische ramingen opneemt voor loon- en prijsstijgingen. De financiële controllers van de gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland hebben met elkaar afspraken gemaakt over de systematiek van het in de begroting verwerken van verwachte salariskostenstijgingen en de hierbij gewenste onderlinge harmonisering. Afgesproken is dat aansluiting wordt gezocht bij de door het CPB 'berekende' stijging van de lonen (de geraamde loonontwikkeling), die in de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitgebrachte septembercirculaire is gepubliceerd. Indien de werkelijke salariskostenstijging in het lopende begrotingsjaar (nu: 2023) afwijkt van de ramingen die in de begroting zijn verwerkt, dan kunnen de structurele effecten daarvan meegenomen worden in de salarisberekeningen van begroting voor het jaar T+2.

Voor de prijsontwikkeling dient aansluiting te worden gezocht bij de door het CPB opgestelde 'prijsindex nationale bestedingen' die in de septembercirculaire zijn opgenomen. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, kan worden afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Het achteraf met terugwerkende kracht corrigeren van prijsontwikkelingen achten wij daarbij niet opportuun. Eventuele knelpunten die ontstaan omdat de werkelijke prijsontwikkeling zich gedurende een jaar anders ontwikkelt dan de in de begroting opgenomen ramingen, dienen naar onze mening te worden gemeld via de tussentijdse voortgangsrapportages, met in het geval van een negatieve afwijking ook een dekkingsvoorstel.

P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wetswijziging beoogt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen te versterken. In het verlengde hiervan willen wij in de komende periode graag regionaal gezamenlijke afspraken maken op het gebied van planning en control. Een gezamenlijke kader voor gemeenschappelijke regelingen zorgt enerzijds voor meer grip van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen en biedt anderzijds duidelijkheid aan onze gemeenschappelijke regelingen over wat er van hen wordt verwacht op dit onderwerp. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.

Inhoudelijke ontwikkelingen

Wij geven een zienswijze op de Kaderbrief 2025. We zien dat u goed werk verricht op een aantal belangrijke onderdelen, denk hierbij aan de aanpak corona, samenwerking op data, Veilig Thuis, de Bijzondere Zorg en de activiteiten op het gebied van gezond leven. Hieronder geven wij u een aantal vragen en opmerkingen mee.

Ontwikkelingen m.b.t. versterken van de organisatie

In de conceptbegroting 2024 heeft u al een voorstel opgenomen om uw organisatie te versterken. Uiteindelijk is in de AB vergadering van 7 september 2023 besloten om niet structureel akkoord te gaan met de stijging van de lasten met 330.000 euro. Vervolgens heeft u aanvullende informatie gestuurd. U heeft uitgelegd dat de *span of attention* bij uw organisatie te groot is geworden. U legt concreet uit hoe u de gevraagde middelen wilt inzetten.

Wij kunnen ons vinden in uw voorstel en toelichting om via de begroting 2025 extra middelen aan te vragen.

Het landelijk professioneel kader Jeugdgezondheidszorg (LPK)

Na een recente analyse is gebleken dat het LPK mogelijk niet in alle regio's voldoende geïmplementeerd is, waaronder in de regio Gelderland-Zuid. Wij kunnen ons vinden in uw voorstel om samen met de gemeenten een werkgroep te vormen.

- Wij verwachten dat u een aanpassing van de begroting voorstelt als er sprake is van een daadwerkelijke aanwijzing. Wij gaan er vanuit dat u dit binnen de begroting opvangt.

Toenemende aandacht en vragen op het terrein van gezondheid en milieu

Wij vinden het belangrijk dat er veel aandacht is voor milieu, klimaatverandering, hitte, houtstook en binnenmilieu. Ook de aandacht voor de luchtkwaliteit en medische milieukunde kunnen wij onderstrepen.

- Wij begrijpen dat extra aandacht voor gezondheid en milieu leidt tot extra werk. Wij gaan er vanuit dat u dit binnen de begroting opvangt.

Forensische geneeskunde

Gelukkig is het tot nu toe nog niet voorgekomen dat er in Gelderland-Zuid geen forensisch arts beschikbaar is, terwijl dit in andere regio's wel het geval is geweest. In uw kaderbrief geeft u echter aan dat de situatie in Gelderland-Zuid ook zorgelijk is en dat u samenwerking zoekt met andere GGD regio's.

- We begrijpen uw uitleg en dat een ander bedrijfsvoeringmodel kan leiden tot hogere kosten. Als dit aan de orde is, vragen wij u de gemeenten hierover tijdig te informeren met daarbij een indicatie van de kosten.

Stijgende instroom bij Bijzondere Zorg

Wij zien, net als de GGD, dat het aantal meldingen bij het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) oploopt. Wij begrijpen dat de stijgende instroom niet binnen het bestaande budget past. We hopen dat de aanbevelingen van de werkgroep en de acties om af te schalen naar gemeenten, helpen om de werkdruk bij MBZ terug te dringen.

- Wij vragen u om, gezamenlijk met de gemeenten, dit probleem breed te agenderen.

Uitvoering Wmo-toezicht

We lezen in de kaderbrief dat de GGD in het najaar van 2023 met een voorstel voor de uitvoering van Wmo-toezicht vanaf 2025 komt. In dit voorstel worden ook verschillende scenario's opgenomen. Wij vinden het mooi om te lezen dat u dat in overleg met de gemeenten gaat doen.

- We zien het voorstel en de scenario's, met hierin ook de verbetermaatregelen, zoals beschreven in het recente landelijke beleidskader Wmo-toezicht, graag tegemoet.

Veilig Thuis/Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

In de kaderbrief geeft u aan dat de invloed van de toekomstscenario's op de programmabegroting GGD 2025 nog niet bekend zijn.

- We verzoeken u in de conceptbegroting, indien al mogelijk, met een nadere onderbouwing van de kosten te komen. Wij vragen u dit binnen de begroting op te vangen.
- Wij vragen u ons op de hoogte te houden van de pilots die op dit moment uitgevoerd worden in het kader van Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming. En hiermee de mogelijke grote organisatorische gevolgen voor Veilig Thuis.

Rol GGD binnen GALA en IZA

U heeft aangegeven dat u de tekorten vanuit reguliere middelen/uniforme inzet waar mogelijk gaat opvangen.

- Wij willen u verzoeken om op dit onderdeel een goed onderbouwd plan aan gemeenten voor te leggen.

Nieuwe wet- en regelgeving

Informatiebeveiliging, Functioneel beheer Informatievoorziening, Digitoegankelijkheid en Keuring elektrische apparaten

We hebben uw uiteenzetting van de ontwikkelingen op de nieuwe wet- en regelgeving die op ons afkomt gelezen. We begrijpen dat dit gevolgen heeft voor uw interne bedrijfsvoering. Wij kunnen echter niet inschatten wat hierin nodig en wat eventueel gewenst is.

- U beschrijft dat op een aantal onderdelen extra fte noodzakelijk is. We gaan er vanuit dat u hierbij onze eerder genoemde uitgangspunten met betrekking tot nieuw beleid en uitzetting/toename van de begroting meeneemt.

Financiële uitgangspunten voor 2025

Financiële implicaties van inhoudelijke ontwikkelingen

In de kaderbrief benoemt u ontwikkelingen waarvoor u naar alle waarschijnlijkheid een financiële toename in de begroting 2025 gaat vragen. Wij vragen u voor alle financiële toenames een gedegen onderbouwing aan te leveren. Indien u het prettig vindt, zijn wij bereid om met u mee te denken en oplossingen of andere mogelijkheden te onderzoeken.

- Gezien onze eerdere opmerkingen over het ravijnjaar, vragen wij u zo mogelijk kostenbesparingen door te voeren. De begroting van de GGD neemt jaarlijks toe, maar compensatie van het Rijk vindt lang niet altijd plaats.

Inwoneraantallen

Wij vragen u om uw werkzaamheden zo veel als mogelijk is binnen de huidige begroting en met de huidige personele bezetting uit te voeren.

- We willen graag met u meedenken over uw voorstel om gezamenlijk de methodiek m.b.t. inwoneraantallen te bekijken en hierbij scenario's te ontwikkelen.

Loon- en prijscompensatie 2025

- We nemen kennis van uw uiteenzetting over de loon- en prijscompensatie.

Risico's voor 2025

Algemene reserve

- We nemen kennis van uw uitleg over de hoogte van de algemene reserve voor 2025.

Inflatie

Wij nemen kennis van de situatie met betrekking tot de inflatie. U schrijft dat dit de komende jaren mogelijk voor onvoorziene prijsstijgingen kan zorgen.

- Wij gaan ervan uit dat u de geldende indexeringen van de budgetten (voor loon- en prijscompensatie) blijft hanteren.

Nieuwbouw

Het AB GGD heeft u verzocht verschillende scenario's te beschrijven over de nieuwbouw en renovatie van het huidige gebouw. De aanleiding hiervoor had te maken met het toenemen van de begroting voor de nieuwbouw. Uit het bespreken van deze scenario's is gebleken dat de renovatie van het huidige pand van de GGD niet goedkoper is dan nieuwbouw.

- Wij vragen u om ons via het RAO en het AB goed te blijven informeren over de stand van zaken van de nieuwbouw.

Met vriendelijke groet,
Gemeenteraad van West Betuwe,

Hans van der Graaff
Griffier

Servaas Stoop
de voorzitter,